

Порівняння фауни ґрунтових твердокрилих збережених і трансформованих лучних степів національного природного парку «Кременецькі гори»

Ірина Довганюк

Національний природний парк «Кременецькі гори»,
Прикарпатський університет ім. Василя Стефаника

Збережені та трансформовані лучно-степові ділянки Парку займають незначні площі, в основному вони локалізовані на відкритих горбах, загальна їх площа усього 5,7% (40,1 га) від загальної території. Відносно великою ділянкою лучних степів є вершина та схил г. Сокілля – понад 4 га.

Для вивчення фауни твердокрилих збережених і трансформованих лучних степів Парку проведено польові дослідження протягом 2019-2022 рр., із використанням ґрунтових пасток Бербера (стандартні пластикові відра об'ємом 1 л із вхідним отвором діаметром 120 мм по 5 шт. на одну пробну площу, розміщені у формі конверта, чотири по кутах та одна у центрі, сторона конверта – 10 м). Закладено 17 дослідних ділянок на гг. Маслятин, Дівочі скелі, Сокілля, Страхова та Воловиця (Кременецький ботанічний сад), а також у ботанічному заказнику загальнодержавного значення «Ваканци».

На лучно-степових та трансформованих ділянках парку ідентифіковано 52 види твердокрилих із 13 родин. До списку фауни Парку додано 23 види комах.

Кількісно однією з домінантних груп за чисельністю є Tenebrionidae, яка у наших зборах становлять близько 21 % від усіх зібраних твердокрилих. Трапляються майже на усіх на лучно-степових ділянках, окрім на г. Дівочі скелі. *Gnaptor spinimanus* Pallas, 1781 є одним із найчисельніших видів на лучно-степових ділянках гг. Маслятин, Сокілля та Страхова, локально вони розташовані найближче одна одній серед усіх ділянок.

Чисельною серед видового різноманіття є родина Carabidae – 18 видів, із них поширеними є *Carabus glabratus*, *C. convexus*. Найвищу концентрацію Carabidae, 16 видів, зафіксовано на г. Сокілля, з них 11 видів трапляється у підніжжі гори, де зростає лісовий масив із домінуванням *Carpinus betulus* L. Чисельними видами є *Pterostichus melanarius* та *Carabus cancellatus*, які належать до лісових біогеоценозів.

Заліснення лучно-степових оселищ Кременецьких гір майже повністю їх трансформувало, а ті ділянки, що збереглися, піддаються постійному інвазивному впливу та заростанню чагарниками та деревами. З метою подальшого збереження цінних для Парку лучно-степових оселищ варто здійснювати подальші дослідження ґрунтово-підстилкових твердокрилих, а також проводити постійні природоохоронні заходи із розчищення цих територій від дерев та чагарників.